

Εισαγωγή - Στόχοι

Το σεμιναριακό αυτό μάθημα δίνει έμφαση στη δυναμική του *αναγνώσματος* και του *γραπτού* κατά τη σχεδιαστική πράξη. Συναντάται στο πρόγραμμα σπουδών σε μια κομβική στιγμή, ακριβώς πριν ξεκινήσουν οι σπουδαστές να επεξεργάζονται πιο σύνθετα θέματα σχεδιασμού, χωρικής οργάνωσης και άμεσης παρέμβασης στο ανθρωπογενές περιβάλλον. Τα αναγνώσματα αυτά εντάσσουν τη σχεδιαστική πράξη στα αντιστοίχως πολλαπλά και συχνά συντεμνόμενα πλαίσια έλλογης δραστηριότητας. Υπό αυτό το πρίσμα, οι σπουδαστές αναμένεται πως θα καλλιεργήσουν καίρια νοητικά εργαλεία ώστε να υπερκεράσουν τις όποιες τετριμμένες «προσλαμβάνουσες» που συνήθως αφορούν την παθητική υιοθέτηση της οποιας μορφοπλαστικής μανιέρας ή σχεδιαστικού ιδιώματος. Αναμένεται πως θα αποφευχθούν συνήθη φαινόμενα άκριτης μίμησης ή και αναπαραγωγής μορφών που τελείται δίχως επίγνωση του εκάστοτε νοηματικού περιεχομένου ή της ιστορικής του βάσεως και των σχετικών επιρροών ή παραγόντων που το παρήγαγαν.

Αντικείμενο

Στο συγκεκριμένο μάθημα οι σπουδαστές εκτίθενται σε μια σειρά ετερογενών κειμένων για το αστικό φαινόμενο, την πόλη, και την έννοια της αστικότητας (urbanism). Το μάθημα επεκτείνεται σε βιβλιογραφία που αφορά τη συγκρότηση της έννοιας του «αστικού» με έντονη τη θεωρητική και την κριτική διάσταση.

Δομή

Μετά από μια εισαγωγική φάση, η βιβλιογραφία του μαθήματος καλύπτει κατά προτεραιότητα αντιπροσωπευτικά κείμενα που αφορούν τους τελευταίους δύο αιώνες οδηγώντας στην μοντερνικότητα και εν τέλει στα σύγχρονά μας αστικά φαινόμενα. Ταυτόχρονα τα αναγνώσματα εκδηλώνουν έντονο ενδιαφέρον για ιστορικά επανερχόμενα ζητήματα και ανασύρουν διαχρονικούς προβληματισμούς περί του «άστεως» με ιστορικό βάθος έως και χιλιετηρίδων. Στα πλαίσια αυτά εντάσσονται και αναπτύσσονται οι θέσεις καίριων στοχαστών εκτός της αρχιτεκτονικής, με ετερόκλητες και συχνά αντικρουόμενες προθέσεις και εφαλτήρια. Ενδεικτικά, τα κείμενα προέρχονται από τα πεδία της ιστορίας, της φιλοσοφίας, της κοινωνιολογίας, της πολιτικής οικονομίας, της λογοτεχνίας, των καλών τεχνών, της ψυχολογίας ή της ψυχανάλυσης. Αντίστοιχα, περιλαμβάνονται κείμενα συγγραφέων που εφορμούν από το πεδίο του αρχιτεκτονικού, του αστικού ή και ευρύτερης κλίμακας σχεδιασμού, και εξετάζουν ζητήματα περί «αστικών μορφωμάτων»· περί της ύπαρξης, συγκρότησης, δομής, οργάνωσης, αλληλεπίδρασης, και λειτουργίας τους (ή επιπλοκών αυτής) υπό πολλαπλές σκοπιές – με είτε ιδεολογικά, ανατρεπτικά, επενδυτικά, εμπορικά, φιλανθρωπικά, πολιτικά, ολοκληρωτικά, λυτρωτικά ή άλλα ερείσματα.

Δραστηριότητα

Οι σπουδαστές ακολουθούν τα εκάστοτε αναγνώσματα, τις θεματικές και τις διαλέξεις. Συμμετέχουν διαρκώς με προφορικές αναφορές, παρουσιάσεις και συζητήσεις περί αυτών στην τάξη, αλλά κυρίως καταπιάνονται με τη συστηματική συγγραφή συνοπτικών δοκιμίων και εβδομαδιαίων επισκοπήσεων των κειμένων που καλύπτει το μάθημα. Αναλαμβάνουν προσωπική πρωτοβουλία με την έρευνα περαιτέρω βιβλιογραφικών πηγών και τη σύνταξη σύντομων ερευνητικών κειμένων που οι ίδιοι ορίζουν μαζί με τους εκάστοτε διδάσκοντες. Περιλαμβάνεται τελική γραπτή εξέταση καθώς και τελική παράδοση ή παρουσίαση ερευνητικής εργασίας και όλων των γραπτών που έχουν συνταχθεί κατά την πορεία του εξαμήνου.

Η ακριβής δομή του μαθήματος ορίζεται από τους εκάστοτε διδάσκοντες με βάση την ως άνω περιγραφή.